

litanci sprehajati hodijo in vozijo. Prav za prav ni ulica ko druge, ker so le na eni strani hiše, na drugi pa prav lepo sprehajališče, ki ga „Villa Reale“ imenujejo. Poleg sprehajališča, ki je polno lepiga drevja in zalih kamnatih podob, je tikama morje.

Konec Kjaje je Posilipov hrib z Virgiljevim grobam, ki sim ga vès ginjen obiskal, kakor de bi bil pesnik čistiga, večniga spomina še le lani umerl.

Potem sim šel v Posilipovo jamo (Grotta di Posilipo) in naprej. Ta jama pa ni kakor naša Postojnska ali druge take jame, temuč ljudjé so jo — Bog vé kdaj — že o silno starih časih sami naredili, ker so precej visok hrib, ki je vès zelen in dobro obdelan, prevertali, de jim ni bilo treba čez-nj hoditi. Tedaj predori (tuneli) na železnicah niso nič noviga. — Pešcu je treba gotovo skoraj četert ure, de skozi hrib pride, ker sim se jez precej naglo po jami, kjer noč in dan luči goré, mende 7—8 minut vozil. Cesta je lepa in prostorna kakor zunaj jame, kar pa ni bilo vselej tako, ker Seneca pravi: »Nihil illo carcere longius, nihil illis faucibus obscurius«.

Iz jame sim prišel v prijazen, silno rodoviten dol, in po njem v mesto Pocuol (Puteoli, Pozzuoli). Mesto leži ob morji prek hriba, in je tako staro, de se prav ne vé, kdaj je bilo sozidano, — že Tacit ga „Vetus oppidum Puteoli“ imenuje. Zdaj je mesto le revno in šteje kamaj kakih 10.000 duš; nekdanj pa je bilo gotovo lepši in bogatejši, kar stare razvaline krasnih tempeljnóv in družih poslopij spričujejo. Stolna cerkev stoji verh hriha ravno ondi, kjer je bil nekdanj cesarju Augustu v čast sozidan tempelj. Vès je bil iz veliciga rezaniga kamna, in še se vidi nekoliko stebrov in nadstebnikov, ki stojé kakor so bili v začetku postavljeni. Še lepši pa in silno lep je moral Serapidov tempelj biti, kteriga razvaline so konec sedanjiga mesta na zahodni strani. Poleg teh razvalin lepiga dragiga marmorja so zdravilne toplice.

Zunaj današnjiga mesta, ki je mende veliko manjši ko nekdanje, je še v dobrim stanu velik, za 25.000 ljudí dovolj prostorni amfiteater, ki sim ga ogledal, ko sim v Solfataro šel. Solfataro je visoko na hribu ravna, široka dolina, kjer žveplo kopljejo in kuhajo. Hrib je bil nekdanj gotovo ognjobjavnik ali goreč kakor Vezuvi, ker se v dolini sèmtertjè zmiram kadí in gorkota zagernjeniga ognja čuti. Tudi se človek lahko prepriča, de je spod votlo, če kamen močno na tla verže, in sliši kako zabobni. De pa ne gorí in ne bljuje kakor Vezuvi, pride mende iz tega, de ima v sebi veliko žvepla, pa malo ali morde nič železa. Sicer je dolina polna beliga debeliga peska, in nje rob, to je griči, ki jo obdajajo, so silno kamniti, pusti in divji — grozovitno flegrejsko polje (Campi Phlegrei).

Od tod bi bil šel lahko tudi pasjo jamo (Grotta del cane) ogledat, pa se mi ni ljubilo, psà terpinčiti viditi, in za to terpinčenje še plačati, me ni mikalo.

Novičar iz slovanskih krajev.

Iz Banata 21. septembra. Suha pomlad je škodovala pri nas kakor tudi na Ogerskem terti, pa vroče poletje je bilo prav dobro za njo, da je grojzdje postalo sladko. Vino bo na vsako vižo tako dobro, kakor je bilo leta 1834. Toži se sploh, da je vino drago.

Iz Ljubljane 5. oktobra. Včeraj na dan godú Njih veličanstva, presvitliga cesarja Franc Jožefa so se po sv. maši, ki je bila v poklic sv. duha v stolni cerkvi ob osmih péta, tukajšne izbane nižji realne šole slovesno v pričo deželnega poglavarja gospoda Chorinski-ga, dvorniga svetovavca gospoda Hohenwart-a, mestniga od-

bora, vodja omenjene realne šole gosp. M. Peternela, kteri je imel v ta namen slovitni govor na zbrane učence, in vesolnih gospodov učencov omenjene šole in mnogo družih častitih gospodov, odperle. Učencov se je za prvi razred do včeraj sto in dvajset oglasilo, in kakor se sliši, jih zna še kaj priti, vsih tréh razredov jih bo blizo 200 učencov v realni šoli. Mnogo število učencov je gotov dokaz, kako potrebna je bila ta naprava v Ljubljani. Tako bo tedaj 5. oktober 1852 zapisan v zlate bukve Ljubljanske zgodovine, ker z njim se začne nova doba za našo vedoželjno mladost.

Novičar iz mnogih krajev.

Cesarski patent od 29. septembra t. l., veljaven za vse kronovine celiga cesarstva zapové, da se imajo gruntni, hišni in dohodkini davki s pridavki vred kakor v letu 1852 tudi letašnje leto odrajtovati, vendar je pridržano prenapredbe, ako bi potrebne bile, vpeljati in naznaniti; to ima tudi v tistim delu Českiga veljati, v kterim je kataster že dokončan. Ministru denarstva je naročeno te naredbe speljati. — Njegovo veličanstvo, svitli cesar se je odpeljal 1. t. m. iz Dunaja v Zagreb. Svitli ban z mnogimi drugimi velikači se je podal na mejo, ga ondi sprejet, gosti iz vsih krajev se podavajo v Zagreb, se mu poklonit, med kterimi je tudi vladika Černogorski in škof Strossmayer. Cesar se hoče med drugim sam prepričati, če bi bilo treba železnice iz Zagreba v Reko in potem bo tudi razsodbo storil. Ko pride iz Zagreba nazaj, pravijo, se bo koj prihodnji mesec spet v Terst in Benetke podal. — Telegrafiško naznanilo naznani, da je svitli cesar srečno v Zagreb dospel in da je bil ondi z velikim slavjem sprejet. „Agrar Zeitung“ prinese obširin popis te slovesnosti. — Svitli cesar je ukazal ministru uka, da naj mu skušnje naznani, ktere si je pridobil pftekluga leta o novi osnovi šol. — Iz Egipta so prišle zamurke na Dunaj, se babištva učit. — Spet je iz Hamburga prišlo veliko srebra na Dunaj v denarno kovnico. — Turška vlada je austrijski pisala, da naj Černogorske dežele za samostojne ne spozná, opira se na zgodovinske pravice in pravi, da Černogore nikdar ne bo za samostojne spoznala. Znano je, da je Černogora od ruskiga cesarja za samostojno spoznana bila. — V Beneških novinah se bere, da je profesor fizike Cavalleri v Monci znanjel pripravo, s pomočjo ktere se zamore tudi ponoči 4 milje oddaljeno pismo brati. — Vojaško mornarstvo na Francoskim ni smelo po danih postavah predstojnika Francoskiga drugači pozdraviti, kakor: živi republika. Ko se je Napoleon mornarstvu bližal, je bila ta postava prenapredjena in ukazano, da se ima pozdraviti: živi Napoleon. Ko je stopil na morski breg, se je spomnil, kar pri vsaki priložnosti stori, nekdanj tako mogočniga Napoleona in začel govoriti, da se misel njegova, da srednje morje mora Francosko biti, mora dopolniti. Akoravno nobeden njegovih misel ne vé, in je vse, kar se o njegovi prihodnosti govori, le mnenje, je toliko vendar gotovo in nobeden ne tají, da cesarstvo ni več dalječ. Če pa bo Napoleon vladar mirú in sprave, ali vižar vojsk in bojnih kardel, je misel razdvojena, po dozdanjih dogodbah soditi, se v prepíre ne bo siloma spušal. — 26. septembra je umerl v Kristianii dedič švedske krone kraljevič Gustav. — Angličanski časopisi védno govore, da mislijo Francozi zoper Angličane vojsko vzdigniti, na povelje vojaškiga poveljstva se ima otok Wight v silno terdnjavo spremeniti. — Slavni angleški inženir, stavitelj mosta čez Donavo v Budapeštu je 22. septembra v Londonu umerl. — Iz Irlandskiga se močno preseljujejo prebivavci v Ameriko. — V Perzii razsaja strašno huda kolera.